

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia czerwca 2010 r.

**Pan
Tadeusz Pawlik
Komendant Straży Miejskiej
w Tarnowie
ul. Nadbrzeżna Dolna nr 7
33-100 Tarnów**

P/10/167
LKR-4101-02-04/2010

Wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, przeprowadziła w Straży Miejskiej w Tarnowie kontrolę jej funkcjonowania w latach 2008 – 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym przez Pana Komendanta w dniu 2 czerwca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie realizację w kontrolowanym okresie zadań straży miejskich, wynikających z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779 ze zm.), zwanej dalej „UoSG” – pomimo stwierdzonych uchybień w zakresie ustalenia w formie wewnętrznych procedur obejmujących wszystkie formy działalności Straży Miejskiej oraz sposobów dokumentowania podejmowanych działań i czynności.

Powyższe oceny ogólne uzasadniają następujące ustalenia i oceny szczegółowe:

1. Straż Miejska w Tarnowie, zwana dalej „Strażą” lub „SM-T”, utworzona została w 1991 roku. W 2004 roku nastąpiło jej przekształcenie z Wydziału Urzędu Miasta w budżetową jednostkę organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa. Powierzenie do realizacji przez SM-T zadań wynikających z ustaw i lokalnych przepisów porządkowych odbyło się

poprzez nadanie dla Straży Statutu i Regulaminu, które uchwalone zostały przez Radę Miejską odpowiednio w czerwcu 2006 r. i grudniu 2008 r. W znowelizowanym wówczas Regulaminem ustalona została struktura organizacyjna Straży, która zdaniem NIK jest adekwatna do aktualnego zakresu tych zadań.

2. Uwzględniając przedstawione w wyjaśnieniach Pana Komendanta plany, dotyczące przeniesienia w ciągu najbliższych kilku lat siedziby Straży Miejskiej, NIK wskazuje, że działanie to staje się z roku na rok coraz pilniejsze, gdyż aktualna siedziba SM-T, nie tylko, że mieści się w budynku będącym w fatalnym stanie technicznym, to w dodatku jego lokalizacja (bezpośrednio nad ciekim wodnym o nazwie Wątok) w wysokim stopniu obciążona jest zagrożeniem powodziowym, które w ostatnim czasie kolejny raz znalazło realne potwierdzenie. Zdaniem NIK zaistnienie powodzi skutkować może poważnymi konsekwencjami dla prawidłowego wykonywania przypisanych dla służby dyżurnej SM-T funkcji w ramach systemu zarządzania kryzysowego, a także dla bezawaryjnego funkcjonowania Centrum Monitoringu Miasta Tarnowa, zlokalizowanego w aktualnej siedzibie Straży Miejskiej. Ponadto na zewnątrz budynku zajmowanego przez SM-T nie było informacji, że funkcjonuje ona całodobowo, przez wszystkie dni w roku oraz podany był niewłaściwy nr telefonu, co zdaniem NIK stanowiło utrudnienie dla zainteresowanych osób w kontaktach ze Strażą Miejską. Za zadowalające należy uznać wewnętrzne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku SM-T, które sprzyjało łatwej obsłudze zainteresowanych osób, a także stan jej wyposażenia technicznego, w tym umożliwiającego służbie dyżurnej stałą łączność z własnymi patrolami oraz z Policją. Na pozytywną ocenę zasługuje wyposażenie SM-T w wizyjny monitoring znacznych obszarów Miasta Tarnowa, w tym kilku osiedli mieszkaniowych, który za pomocą 33 kamer umożliwia całodobową obserwację i rejestrację zdarzeń. Ponadto Straż Miejska została wyposażona w sześć samochodów i trzy skutery oraz środki przymusu bezpośredniego (kajdanki, pałki i ręczne miotacze gazu). Nie zostały jednak dotychczas w pełni spełnione, wyrażone w 2008 r. postulaty Policji, gdyż SM-T nie posiada na swym wyposażeniu żadnych paralizatorów elektrycznych. Brak ten powoduje, że strażnicy uczestniczący we wspólnych patrolach z funkcjonariuszami Policji pełnią je wyposażeni znacząco gorzej od nich w tego typu środki. Straż nie dysponowała urządzeniem samoczynnie ujawniającym i rejestrującym naruszenia przepisów ruchu drogowego, zatem ujawniane przez strażników wykroczenia z tego zakresu, dotyczą głównie nieprawidłowego parkowania oraz jazdy niezgodnej z oznaczeniami drogowymi.

3. Stosowane w SM-T zasady naboru i zatrudnienia strażników były zgodne z postanowieniami art. 24, 24a i 25 UoSG. Funkcjonariusze Straży posiadali kwalifikacje i uprawnienia odpowiednie do realizowanych zadań, w tym upoważnienia do dokonywania kontroli w zakresie prawa o ruchu drogowym oraz do nakładania mandatów karnych.
4. NIK pozytywnie ocenia ustaloną i wdrożoną w 2009 r. politykę bezpieczeństwa i przetwarzania w SM-T danych osobowych, zawierającą m. in. instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania takich danych. Został wyznaczony funkcjonariusz do pełnienia funkcji Administratora Bezpieczeństwa Informacji, zaś wszyscy pracownicy Straży Miejskiej posiadali imienne upoważnienia do przetwarzania i dostępu do takich danych adekwatne do zakresu wykonywanych przez nich obowiązków. Zbiór danych o nazwie „Ewidencja mandatów i wykroczeń” został zgłoszony do GIODO jeszcze w 1999 r.
5. Przeprowadzone w połowie 2008 r. zmiany kadrowe w odniesieniu do kierownictwa SM-T oraz zmiany strukturalno-organizacyjne wprowadzone od początku 2009 r. znalazły znaczące odzwierciedlenie w ilościowych efektach działań podejmowanych przez strażników, bowiem liczba interwencji w 2009 r. wyniosła 10.315, co w porównaniu do ich liczby z roku 2005 stanowiło 66,2%, zaś w porównaniu do liczby interwencji podjętych w 2008 r. stanowiło to 82,4%. Dla liczby pouczeń (7.178) odpowiednie relacje wynoszą: 58,9% i 68,6%. Dla liczby wystawionych w 2009 r. mandatów (2.653) relacja w odniesieniu do ich liczby z 2005 r. wyniosła 87,4%, natomiast w porównaniu do liczby mandatów wystawionych w 2008 r. odnotowany został wzrost o 45,8%. Formą załatwienia interwencji, dla której odnotowany został istotny wzrost były wnioski w sprawach wykroczeń skierowane przez SM-T do sądu (dla ich liczby z 2009 r. wynoszącej 484 odpowiednie relacje wyniosły: 136,7% i 208,6%).
6. NIK pozytywnie ocenia prawidłowość nakładania grzywien w formie mandatu karnego. Grzywny za ujawnione wykroczenia stosowane były zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 24 listopada 2003 r. w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń (Dz. U. Nr 208, poz. 2023, ze zm.). Prawidłowo wykorzystywano i rozliczano bloczki mandatów karnych uzyskiwane z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Stan prawidłowy, to jest zgodny z przyjętymi ustaleniami został stwierdzony również w zakresie rozliczania się z nałożonych przez funkcjonariuszy SM-T mandatów karnych, które po przekazaniu do

Urzędu Miasta podlegają ewentualnej windykacji. Jedyny wyjątek to mandat gotówkowy w 2009 r. (nr CI5862682 na kwotę 100,- zł) rozliczony po 38 dniach po dacie jego nałożenia. Wartość mandatów wystawionych w 2009 r. wynosząca 253,1 tys. zł w porównaniu do wartości z 2005 r. (272,4 tys. zł) stanowiła 92,9%, zaś w porównaniu do wartości mandatów nałożonych w 2008 r. (156,4 tys. zł) stanowiła 161,8%.

7. NIK pozytywnie ocenia realizację przez Straż zadań administracyjno-porządkowych, w tym dokumentowanie czynności wykonywanych przez dyżurnego i strażników, przy czym zdaniem NIK w związku z art. 68 i 69 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, ze zm.) wskazane byłoby (celem poprawienia stanu kontroli zarządczej w SM-T) opracowanie jednolitej procedury całościowo normującej i sankcjonującej w praktyce stosowane liczne formy i sposoby dokumentowania i rejestrowania czynności i działań realizowanych przez Straż Miejską, w tym autorski program komputerowy o nazwie „Strażnik – Marka”.
8. NIK pozytywnie ocenia współpracę Straży z Policją, która prowadzona jest w oparciu o porozumienie zawarte pomiędzy Komendantem Miejskim Policji w Tarnowie i Prezydentem Miasta (pierwotnie zawarte w 1999 r. i znowelizowane w 2008 r.). Współpraca ta pozytywnie oceniana była również przez Komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie, szczególnie w odniesieniu do okresu po zmianie kierownictwa SM-T. Polegała między innymi na wspólnym patrolowaniu miejsc publicznych, zabezpieczaniu imprez masowych, wymianie informacji związanych z bezpieczeństwem i ochroną porządku na terenie miasta, szkoleniu funkcjonariuszy. Należy nadmienić, że w ramach nadzoru realizowanego przez Komendanta Głównego Policji w oparciu o § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 sierpnia 2004 r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 187, poz. 1943), działalność Straży Miejskiej w latach 2008 i 2009 dwukrotnie podlegała kontroli ze strony Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej w Krakowie. W wyniku tych kontroli w związku ze stwierdzeniem (zaistniałych w okresie zarządzania SM-T przez poprzednie kierownictwo) istotnych zaniedbań i braków w zakresie prawidłowego i terminowego sporządzania i przekazywania dla Policji kart punktowych Prd-5/1 zalecono uzupełnienie zaistniałych w 2008 r. braków oraz prowadzenie ustawicznego i ścisłego nadzoru nad ich sporządzaniem. W wyniku niezwłocznie podjętych przez Pana komendanta działań możliwe do odtworzenia karty Prd-5/1 zostały sporządzone i przekazane Policji, zaś po wdrożeniu ścisłego sposobu postępowania w przedmiotowym zakresie bezpośredni nadzór nad nim powierzony został

zastępcy komendanta SM-T. Ponadto po kontroli w czerwcu 2009 r. zalecono opracowanie jednolitego systemu prowadzenia i przechowywania notatników służbowych oraz przeszkolenie w tym zakresie wszystkich strażników. Stosowne zarządzenie (nr 13/2009 z dnia 21.07.2009 r.) niezwłocznie zostało wydane przez Pana komendanta.

9. Na uwagę zasługuje również pozytywnie oceniana, tak przez NIK, jak i przez zainteresowane jednostki szeroka współpraca Straży Miejskiej z licznymi instytucjami i jednostkami odpowiedzialnymi za utrzymanie porządku i czystości w mieście (odpowiednie wydziały Urzędu Miasta, firmy sprzątające itp.). Zadowolający stan panujący w Mieście Tarnowie w zakresie utrzymania czystości i porządku, przestrzegania ogólnie obowiązujących oraz lokalnych przepisów z tego zakresu, stanu oznakowania dróg, w tym oznakowania prac prowadzonych w pasie drogowym, przestrzegania prawa o ruchu drogowym znalazł potwierdzenie w toku omawianej kontroli podczas czterokrotnych oględzin wybranych rejonów miasta.
10. Na szczególnie pozytywną ocenę zasługują działania Straży Miejskiej o charakterze profilaktyczno – promocyjnym podejmowane m. in. we współpracy z licznymi placówkami oświatowymi (szkołami i przedszkolami), podczas których realizowane były programy i akcje propagujące: bezpieczne zachowania na drodze, w czasie wakacji, zachowania proekologiczne (w tym program o nazwie „Jestem Eko-Trendy” autorstwa jednego z funkcjonariuszy SM-T). W latach 2008 – 2009 udział w tych programach wzięło ponad 3,7 tys. dzieci z 18 szkół i 4 przedszkoli, zebranych zostało ok. 15 ton surowców wtórnych, co pozwoliło ufundować 225 wyprawek szkolnych dla najuboższych dzieci. Opisywane działania realizowane były bez zawierania formalnych porozumień.
11. NIK nie wnosi uwag do prawidłowości wydatkowania w badanym okresie przez Straż Miejską przyznanych środków z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Odpowiednio: w 2008 r. 3.114,5 tys. zł, w 2009 r. 3.226,4 tys. zł oraz do końca marca 2010 r. 950,7 tys. zł. Pozytywnie ocenia się przygotowania i przeprowadzania trzech postępowań o udzielenie zamówień publicznych dotyczących Straży Miejskiej. W skontrolowanych trzech postępowaniach (o łącznej wartości brutto wynoszącej 219,9 tys. zł), to jest we wszystkich jakie były przeprowadzone w latach 2008 – 2009, nie stwierdzono naruszeń ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o podjęcie, we współpracy z służbami prawnymi Urzędu Miasta Tarnowa,

prac zmierzających do stworzenia jednolitej procedury określającej zasady i sposoby prowadzenia dokumentacji związanej z prowadzonymi przez Straż Miejską działaniami.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

O sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosku oraz o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub przyczynach ich niepodjęcia, proszę poinformować – na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK – Najwyższą Izbę Kontroli Delegaturę w Krakowie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. adresat,
2. Delegatura NIK w Szczecinie,
3. akta kontroli.